

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.
 Őrletési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy es szám ára 5 kr. Közzétek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
 Kiadóhivatal: K. Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Alkotmányos költségek.

Rohonezy Gedeon nagy pszichológus és kitűnő hazafi. Rohonezy hazafias lelkét megszállotta a bu és bánat, a midőn látta az ellenzék kinos vergődését, tehetetlenségét. S ismerte a parlamentáris musnak azt az alaptörvényét, hogy erőteljes, harez képes ellenzék nélkül erőtlenné és parodiává lesz az egész parlamenti élet, Rohonezy ur — a kinek lelki nyugalmát különben is erősen megostromolta az agrárszocializmus veszedelmes terjedése — hazafias kétségbeesésében módot és eszközt keresett arra, hogy az önhibájából tehetetlenné lett ellenzék csakis szenzációs dolgokkal lehet a letargiából felrázni, új életre kelteni, lévén az nyilvánvaló dolog, hogy a kormány kezében van nemcsak a hatalom és erő, hanem a siker és az igazság is.

Minden más fegyvert régen kicsavart az ellenzék kezéből ez a kormány és a szabadelvű párt, úgy hogy csak a botrányhajhászás kisebb-nagyobb morzsái maradtak meg az ellenzéknek.

Am Rohonezy Gedeon bizonyára nem sejtette, hogy minő szolgálatot tesz azzal az ellenzéknek, ha a saját ügyeivel kapcsolatosan nyilvánosan pertraktálja a szabadelvű párt választási manipulációit.

A szabadelvű párt és a kormány soha sem esmált ugyanis titkot belőle, hogy súlyt helyez arra, hogy soraikban ne csak a főke és a nagybirtok, hanem az anyagiakban kevésbé bővelkedő magyar értelmiség is képviselve legyen. S ha a párt dúsgazdag emberei méltányolva a kormány eme díszletes intenzióit, áldozataikkal lehetővé tették, hogy a szerényebb viszonyok közt élő munkakedvelő s tehetséges hívei a szabadelvű pártnak is bejuthassanak a parlamentbe, ezt roszalni aligha lehet.

Hisz épen a Rohonezy Gedeon esete a legjobb bizonyíték, ennek az állításnak az igazolására. Rohonezy ugyanis nyíltan bevallotta, hogy mindaddig, a míg csak tehetette, a míg a sors csapásai teljesen meg nem rongálták anyagi helyzetét, sohasem kért s sohasem kapott választási czélokra pénzt a pártkasszából. Sőt, ha tulzott skrupulozitása vissza nem tartja tőle, bátran bevallhatta volna, hogy voltak

idők, a midőn a pártérdek előmozdítására ő maga is jelentékeny áldozatokat hozott a pártnak.

Ez az ügy tehát tisztán csak a szabadelvűpárt belső ügye, mely s ezt ma már bizonyára maga Rohonezy ur is elismeri, nem tartozik a ház elé.

Bírfy Dezső kategorikus nyilatkozatai után pedig az ellenzéki támadásnak már éppenséggel nincsen semmi alapja sem.

A kritika joga csak ott kezdődik, a hol e pénzek miként való felhasználásáról van szó. Ha valaki be tudja bizonyítani, hogy ez, vagy amaz a szabadelvű képviselő a választók megvesztegetésére fordította a központból kapott pénzeket, akkor annak a képviselőnek mandátumát épp úgy meg fogják semmisíteni, mintha a maga tulajdon pénzével vesztegetett volna.

Más kérdés azonban az, vajjon a múlt tapasztalatai, az ország gazdasági és erkölcsi politikai érdekei nem teszik-e kívánatossá, hogy végre módot keressünk oly törvények és állapotok létesítésére, a melyek lehetővé teszik, hogy az alkotmányos költségek mindkét részről a minimumra redukálhassanak.

S úgy hisszük, ha az ellenzék a botrányhajhászás helyett, komoly kísérletet tenne a választási törvény gyökeres reformálására, sokkal inkább ezélt érne, a mennyiben a szabadelvűpárton és a kormánytól az ellenzék ily irányu, komoly törekvései bizonyára hathatós támogatásban részesülének.

De a ki, mint az ellenzék — azt hiszi, hogy botrányok forszírozásával eleget tesz képviselői állásának s hogy az oppozíció legfőbb feladata: a rakonezatlankodás, annak természetesen éppen kapóra jöttek a Rohonezy-féle vallomások.

Az igaz, hogy a képviselő ratifikációi lehűtötték az ellenzéki felbuzdulást, a mennyiben az ellenzéki pártok elég okosan azt határozták, hogy csak a költségvetés befejeztével az appropriációnál fogják szót és vita tárgyává tenni Rohonezy ur leleplezéseit.

Érdekes jelenség, hogy a mozgalom indítványozója az örökké agilis néppárt volt s bizony csak Horánszky ellenállásán hiúsult meg a nép-

pártnak és a függetlenségi párt egy töredékének az a makacs törekvése, hogy az udvar ittléte alatt a magyar parlament is, miként a bécsi — hevesebb és zajosabb jelenetek színhelyévé téssék.

Minden jó hazafi, a ki szívből örvend a magyar király körünkben való tartózkodásának, öszinte hálával tartozik ezért Horánszky Nándornak, hogy az ellenzék legalább addig, a míg ő felsége körünkben időzik, tartózkodni fog a bécsi jelenetek utánzásától.

Ujból bebizonyult tehát, hogy Horánszky Nándor nemcsak tapiatatos és jóízűs politikus, de nagyon okos ember is, a ki tudja, hogy az ellenzéknek nagyon óvatosan kell bánni a botrányesimálás dyujtotta... utolsó fegyverével.

Vajjon meddig fogja aztán megszívlelni az ellenzék Horánszky Nándor e böles tanácsait!

P. Sz.

Kisegítő takarékpénztárunk.

Beküldetett lapunkhoz a kézdivásárhelyi kisegítő takarékpénztár jelentése a mult 1897. évről. A jelentés adatai ismét tanúságot tesznek azon öröndetes haladásról, melyet e jóra való derék pénzintézet a mult évben is felmutat. De nem csak az anyagi gyarapodás, hanem legfőképpen az igazán humanus gondolkodás, melylyel az intézet a városi kultur czélok támogatja — érdemi meg legteljesebb elismerésünket. Az igazgatóság jelentéséből több jótékony adományon kívül — örömmel vesszük tudomásul azon szép indítványt, hogy a részvényesek közgyűlése tegyen egy 1000 frtos alapítványt a létesítendő polgári leányiskola alapjára, mely összeg évenként 100 frtjával lesz lerovandó. — A jótékony-ság számláján még következő adományok szerepelnek.

Jótékony számla felosztása.

1. A létesítendő polg. leányiskolának 1000 frtos alapítványának 1-ső részlete 100 frt. 2. Létesítendő kereskedelmi iskolának 25 frt. 3. Ipariskolának jutalomkönyvre 10 frt. 4. Községi iskolának jutalom-

TÁRCZA.

A papucs.

(Folyt és vége.)

Szegény ember! Olyan volt, mint a rab maddár, bár kalitkája elég szépen meg volt aranyozva. Sőt sétára is mehetett; csak hogy nem egyedül. A felesége rajta ragadt, mint a bojtornán. A klubba nem engedte: hiszen nem kísérhette volna e zárt körbe. Inkább a házhöz hívta tarokk-partnereit vagy a kávéházba vitte. Sőt ilyenkor nem is fukarkodott a pénzzel s nem szidta, ha vesztett; hiszen másra úgy sem költöhet. Néha napján az asszony elvezette férjét az operába vagy a nemzeti s hetenkint egyszer a népszínházba, mivel a könnyebb fajtájú darabokat leginkább kedvelte. Sőt, ha Sanyi jól viselte magát — ha nem kapta rajta, amint valami szépség felé pislogott, még azt is megengedte, hogy felvonásokban rágyújtson egy cigarettára. Ezt persze csak az utcán szivhatta el. És mivel Kérdyné nem követhette Sanyit az ajtó

el, egyedül ezek voltak szabadságának röpke pillanatai.

Röpke pillanatok olyannyira, hogy a nő, dacára féltékenységének, mitől sem tartott. Hiszen egy felvonásköz alig tíz perc.

Pedig tíz perc hosszú idő annak, aki fel tudja használni. És Sanyi tudta! Alig, hogy elől kilépett az utcára, már a hátsó ajtón benn termelt hajdani tanyáján: a kulisszák mögött. A karhölgyeskével is, ki magára vont a volt figyelmét, hamar tisztába jött; hogyne? egy dupla háromemeletes háziur! Hiszen a kicsike nem tudta, hogy az asszony neve áll a telekkönyvben; Sanyit tekintette háziurnak, mivel neki fizette a házbért. (Azért az udvari lakásért a második emeleten, a eselőléposok mellett.) Aztán milyen szeretetreméltó háziur, aki lakójának adja a pénzt a házbérre és egyébre is... Hálás is volt a kicsike háziura iránt és vigasztalta szenvedéseiben. És Sanyi is könnyebben tűrte el nap-pal a papucskormányt, mióta éjjel papucsban felszökhethetett a második emeletre egy édesebb rabságba...

Egyszer reggel, mikor Sanyi felesége el akarta tenni férje papucsait, észrevette, hogy nem egy párból való. Nosza, keresni kezdte mindegyiknek a párbját. De nem birt ráakadni. Jobban szemügyre vette a himzett lábbelieit, az egyik olyan idegen-

nek tetszett. Nem emlékezett rá. Megvizsgálta. Hiszen ez nem is az ő himzése! ez nyomorult gyári munka. Hogyan jött ide ez a papucs? Szíve mélyében sötét gyau fogamzott.

Mialatt Sanyi, mit sem sejtve, az újságait böngészte, a felesége hosszabb ideig konferált a házmasterrel. A derék tót az asszonyt azután felkísérte a második emeletre, hol az udvari lakásnál (a eselőléposok mellett) becsengetett. Jó ideig tartott, míg a kisasszony jelentkezett. Az ilyen színházi népség későn szokott kelni. Végre megjelent a kardalosnő az ajtóban, ámulva látván a háziaszszonyt, ki nyomban betöltötte súlyos termetét a küszöbön. Mig a fiatal hölgy annyira magához tért, hogy köszönteni birt, Kérdyné egyik szemével vizsgálgatta az arezt, míg a másik szeme a salfrok alól kikandikáló lábhegyre kancsalított. A következő pillanatban pedig többszöri erős csattanás, egy éles sívítás zavarta fel a ház lakóinak rendes nyugalmát.

Ugyanaz nap déli egy órakor pedig egy írrok jegyezte a törvényszéki iktatóba (polgári ügyekben): „Válókereset... Kérdy Sándor ellen... mellékelve 1 drb. himzett papucs.”

Petrus.

könyvre 10 frt. 5. Római katolikus gymnasium jutalomkönyvre 10 frt. 6. Polgári iskolának jutalomkönyvre 10 frt. 7. Tűzoltó egyletnek 10 frt. 8. „Stephanio” menedékháznak 10 frt. 9. „Erzsébet” árva-leány-nevelő intézetnek 15 frt. 10. Orsz. vöröskereszt-egyletnek III-ik részlet 20 frt. 11. Ev. ref. kepeváltás alapnak 10 frt. 12. Kantai róm. kath. templom javítására 10 frt. 13. Intézeti szolgának 25 frt. 14. Magán tisztviselők nyugdíjintézetének 15 frt. Összesen 280 frt.

Összes nyereség volt a múlt évben 15.531 frt 8 kr., melyből a szabályszerű kiadásokat levonva 8789 frt tiszta nyeresemény marad. Ebből egy részvényre 7 frt 50 kr. osztalékot ajánl kiadni az igazgatóság. Jótékony és jutalék számlára jut 580 frt, átmeneti nyereseménynek 709 frt. Az összes forgalom múlt évben 4.657.852 frt 86 krt tett ki.

Igazgatósági jelentés.

Felolvasta Dobay János „a Rudolf kórház f. hó 6-án tartott közgyűlésén.

(Folytatás.)

A múlt évben is megkaptuk a körorvosi illetményekből a szokásos hányadot 163 frt 82 kr. összegben. Ezen összeggel együtt Háromszék vármegye alapítványa az 1897. év végén 1864 frt 13 kr-ra szaporodott. Mint minden évben megtettük, mondunk ezúttal is hálás köszönetet Háromszék vármegye törvényhatóságának érte.

A mi nemes elnök bárónk alapítványa múlt év végén 1095 frtot tett ki. A ki nem csak életének minden pillanatát, hanem pénzét ily nagylelkűen áldozza a szent ügynek, mindenkinél érdemesebb, hogy hálával és tisztelettel emlékezzünk meg róla.

Ha a nagyokról megemlékeztünk, megemlékezzünk meg a kicsinyekről is. A kisebb adományok közé sorozhatjuk Kovács Mózes és neje 42 frtos ágy alapítványát. Ezért annak idejében hírlapilag mondtunk köszönetet, de méltó, hogy a közgyűlés is hálás szívvvel vegyen arról tudomást.

A múlt év folyamán szükségessé vált intézetünk a homlokzatot új kerítéssel látni el, mivel az botrányos rossz volt. A szükséges faanyagok végett elnök bárónk megkereste a gr. Mikes-féle és az erdélyi erdő ipar részvénytársaság igazgatóságait s úgy gr. gróf Mikes Ármán ur, mint báró Bernád Grödel ur ingyen adtak elegendő anyagot. Mi mindkét adományt hálás köszönettel vettük s meg is köszöntük, de utóbbi időben a gyulafalvi gyártelep — daczára Grödel ur írásbeli ajánlatának, 110 drb. deszka árát követeli. Mi azonban újabb hálás köszönetnél egyébbel ezúttal sem fogunk fizetni. Mondjunk tehát tisztelt közgyűlés a nemes lelkű adományokért szíves köszönetet s kérjük a gyulafalvi telepet, hogy ezt tőlünk fizetésül elfogadni kegyeskedjék.

Ezekben kívántam tisztelt közgyűlés intézetünk anyagi gyarapodására vonatkozó dolgokat röviden felsorolni s most a tisztelt közgyűlés engedelmevel az intézet belételeiről mondok el egy néhány adatot.

Az intézet orvosi karában múlt év folyamán némi változás történt, mennyiben Dr. Bardocz Gyula ur Bereczkebe tévén át lakását, az intézet kötelekéből kilépett. Azóta Dr. Szini Gyula ur főorvos és Dr. Szentpéteri Bálint ur rendelő orvos látják el a betegeket nagy szorgalommal s kitűnő eredménnyel. Az ő sikerdus működésüknek bizonyára nagy része van az ápolási napok szaporodásában. Ajánlom, hogy mondjon a tisztelt közgyűlés jegyzőkönyvileg is köszönetet az orvos uraknak működésükért.

A múlt évi közgyűlés megállapította volt, hogy egy benn lakó gazdagondnokot állít be. Ezen állás az év elején Kelemen Dénessel töltetett be, ki azonban 3 hó múlva lemondott. Helyébe Bodó Dénes vétetett fel, de pár hó múlva ő is távozott. Ez év közepén elnök bárónk ifj. Jancsó Gábort nevezte ki ideiglenesen ezen állásra, s ő van ma is s teljesíti tisztet sok jó akarattal s szorgalommal. Ajánlom, hogy a tisztelt közgyűlés elnök bárónk intézkedését jóváhagyja s ifj. Jancsó Gábort gazdagondnoknak megválasztani kegyeskedjék.

Az ápolónői teendőket Verner Berta intéző néne és Major Róza segédápolónő mindketten veres kereszt ápolónők teljesítették a múlt évben az orvos urak megelégedésére.

Igen fontos dolognak tartom ezúttal is kimutatni, hogy mennyibe került egy élelmezési napunk, mert csak ez nyújthat tiszta képet arról, hogy vajjon háztartásunkban a takarékoság elvei kell-e leg szem előtt tartattak-e? A számadás adatai szerint a múlt évben az összes élelmezés 3349 frt 92 kr-ra került. Már most, ha ezzel szembe állítjuk a 13680 élelmezési napot, valamint gondnok, két ápolónő és 4 cseléd élelmezését, mely 2555 napnak felel meg, kijön azon eredmény, hogy 16235 élelmezési nap nekünk 3349 frt 92 kr-ra, egy napi élelem egy személyre 20 1/2 kr-ra került, tehát 2 krral olcsóbbra, mint a megelőző évben. Ezen kedvező eredmény nem csak a takarékos gazdálkodásban, hanem az ápolási napok örvendetes szaporodásában keresendő. Az egyes élelmi cikkek fogyasztásából összeállított statisztikai adatok a következők: eredményeket próbukálnak. A bolti cikkek közül 2 1/2 kr, a tejből 1 1/2 kr, a húsból 5 1/10 kr, s kenyér és vegyes élelmi cikkek közül 6 9/10 kr. jut egy napra egy személyre után. Ezen számbeli s így csatlakoztatott adatokat vizsgálva, én sehol sem látok olyasmit, a mi aggályosnak tűnhetne fel s így a lefolyt év élelmezési eredményeiben megnyugodhatunk és pedig annyival inkább, mivel legjobb meggyőződése szerint sehol az országban, sem köz-, sem magán kórházban, a miénknél jobb élelmezés nincs.

(Vége következik.)

Tanügy.

Lehet-e Pestalozzi egy kath. tanítónak eszményképe?

Ez alatt a cím alatt a „Népnevelő”-ben Brassóbol egy Augustin Imre nevű, úgy látszik szörnyű paedagogus egy igen érdekes cikket közöl.

Rászolgált arra, hogy különösen farsang végén a kath. tanítókon kívül mi is és még laikusok is érdeklődjünk iránta.

Különösen következtetése ragad bámulatba.

Lássuk csak!

„Pestalozzi a szemléltetést tette az ismeret alapjává” és ennek bizonyításul citálja Pestalozzinak a következő mondását: „A szemlélet semmi egyéb, mint a külső tárgyaknak érzékeltetése és behatásuk öntudatának ébrentartása”.

„A mit Pestalozzi a szemléltetés lényegéről irt, az rendkívül tanulságos, valamint azon ok és mód is, a hogyan nyelvet, alakot és számot szemléleti, elméletéből kifejti.”

„Pestalozzi az erőik összhangzatos kiképzését kívánta.”

„A nevelés céljától messze eltávozott az eredendő bűn tagadásával és az ezen elvből származó azon állításával, hogy az ember természeténél fogva jó.”

„Pestalozzi a szabadkőművesség szolgálatában állott.”

És következhet Augustin ur:

„Tehát hívó tanítók előtt elvigyázat, a gyermekek előtt pedig őszinteség — egy igazi páholy-paedagogusnak eljárása, mint ilyen csak nem lehet a keresztény tanítóknak mintaképe.”

Tovább így ír Augustin ur:

„Irataiban mély érzés, okos gondolatok vannak, melyekkel érdeklődést keltett úgy az alacsonyabb, mint a magasabb körökben az iskola iránt s ez által új életet lehelte az egész nevelésügybe.”

„Diesterweg s a többi liberális tanítók szemében lehet a legnagyobb csillag,” de „a keresztény, a kath. tanító magasabb szempontból fogja fel hivatását.”

Igy ír Augustin Imre ur Brassóbol!

És ha még többen vannak ott ilyen magas rőptű emberek, nem-e méltán kérhetne Brassó is egy elme-gyógyintézetet!?

Oh Du lieber Augustin!

r.

Ujdonságok.

— Időjárásunk egészen tavaszias jelleget öltött. A hó és jég erősen olvad s talán márczius keveset fog találni az elmúlt télből. A hőmérő napal árnyékban 6—8 fok meleget mutat.

— Uj pótadó. A városi képviselőtestület még a múlt év őszén meghatározta, hogy a városi bor- és husfogyasztási adókat 25—25% pótadóval rója meg s ugyanekkor a vágóhid díjakat is mérsékelten felemelte. Ezen határozat többek felfolyamodása alapján a miniszter elébe került, ki a napokban határozott ezen ügyben, helybenhagyván a képviselő által kiszabott pótadót. Aki azt hisszük legkevésbé sem jogosult a mézárások és koresmárosok panasza, kik ezen pótadó által terhelve érezik magukat, mert azt bizony nem ők, hanem a fogyasztó közönség fizeti meg. Ebből a pótadóból egy kiló husra vagy egy liter borra oly jelentéktelen összeg esik, hogy biz az jó formán szót sem érdemel, míg ellenben a város jövedelmét szép summával fogja szaporítani.

— Bucsú-estély. Szépen sikerült bucsú-estélyt rendezett e hó 19-én este a Nagy János jónévű vendéglőjében a kovásznai intelligencia Csia Béla al-bíró tiszteletére, kit a felsőbb kegy csikszentmártoni járásbíróvá nevezett ki. — A bucsú banketten Kovásznáról és vidékéről 60 személy vett részt. Az általánosan szeretve tisztelt, derék bírora számtalan pohárvendéget mondott, kinek távozását nem csak a kovásznaiak, de az orbaiak is osztálykülönbség nélkül fájlatják. Már csak azon a estélyen is kitűnt, hogy minő széleskörű közbeesülésnek örvendhetett a derék bíró, kinek tiszteletére a szomszéd falukból is szép számban jelentek meg. Csia Béla bíró távozásával a kovásznai értelmiség egy derék, művelt társadalmi tagját veszítette el benne. Szerenese kísérje lépteit!

— Képviselő választásunk. Említettük volt, hogy a városi képviselő választás ellen folyamodvány adatott be, mely felett első sorban az igazoló választmány van hivatva határozni. A választmány f. hó 25-én tartott ezen ügyben ülést.

— Székelyek érdekében. A kereskedelem ügyi m. kir. miniszter a következő leiratot intézte megyénk főispánjához: Nagyméltóságú főispán ur! Kapcsolatban az 1891. évi április 18-án 9616 sz. a. kiadott leirattal értesítem Nagyméltóságodat, hogy a m. kir. államvasutak gépgyára és a m. kir. diósgyőri vas- és acélgépgyár felügyelő bizottságának f. é. január 15-én 820 sz. a. hozzám intézett jelentése szerint m. é. december 15-e óta a budapesti gépgyárba két székelyvidéki géplakatos vétetett fel s hogy ezen gyárba a jövő hó folyamán több ügyes vasgyalus, vésős és marós lesz alkalmazható. A diósgyőri gyárba a lefolyt három hó alatt székelyvidéki munkás nem vétetett fel. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelettel őszinte nyilvánítását. Budapest, 1898. február 5-én. A miniszter megbízásából: Zay Adolf s. k. miniszteri tanácsos.

— Marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarára a következő átiratot intézet megyénk főispánjához: Nagyméltóságú főispán ur! A székely vidéki ifjak magán ipari műhelyekben és kereskedésekben kiképzés végett való elhelyezését az ismert módokat mellett tovább folytatni szándékozván, tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a nagybecsű kormányzása alatt álló vármegyében a mozgalmat a tavaszi elhelyezés érdekében már most újból megindítani méltóztatassék. A községi megbízottak között leendő szétosztás végett f. alatt 50 drb. bejelentési ívet küldünk, kérve, hogy a községi megbízottakat utasítani méltóztatassék, hogy az elhelyezésre jelentkező fiuk okmányait az ívek kíséretében, legkésőbb ez évi márczius hó 20-ig Nagyméltóságodhoz juttassák, figyelemzve ismételtén a megbízottakat, hogy csak 4 elemi osztályt végzett, jó erkölcsű, egészséges 13 évet betöltött és 16 évet tul nem haladott fiukat hozzanak ajánlatba. Ugyancsak f. alatt 5 drb. úrlapot mellékelünk a jelenkezett fiuk kimutatására, azzal a tiszteletteljes kéréssel, hogy e kimutatást ez évi márczius hó 30-ig kamaránkhoz eljuttatni sziveskedjék. A beadott bizonyítványokat visszatartani kérjük a beosztandó fiuk elindításáig. Egyidejűleg tisztelettel közöljük, hogy a múlt évben eszközölt elhelyezés várakozáson felül sikerült. Az 1897. évben ugyanis nem kevesebb mint 461 székely fiut helyeztünk el, mely szám a megyék között következő arányban oszlott meg: 1. Csikmegyére esik 175. 2. Háromszékre esik 34. 3. Kisküküllőre esik 24. 4. Marostördára esik 133. 5. Torda-aranyosra esik 36. 6. Udvarhelyre 58. 7. Bukovinára 1. Összesen 461. Ezek mintegy 45 városban oszlottak meg s a tárgyalt évben Budapest és az al-

öldi városokon kívül dunántúli felső és dél-magyarországi, valamint erdélyrészi városokban is helyeztünk el fiukat. Jövőben törekedni fogunk szigorubb körültekintéssel megválogatni a műhelyeket, s a fejlettebb fiukat életképesebb mesterségekre elhelyezni, valamint az erdélyrészi városok s nevezetesen Brassó város iparosi részére is mentől több székely fiút közvetíteni. Marosvásárhelyt, 1898. február 15-én. Tauszik B. Hugó, elnök. Sz. Szakács Péter, titkár.

— **Öngyilkosság.** Kézdivásárhelyt egy Bányai Sándor nevű 22 éves asztalos segéd f. hó 21-én szíven lőtte magát. A halál okául sok mindenfélét mondanak, de legvalószínűbb, hogy betegeskedése folytán bekövetkezett életunalom vezette a végzetes lépésre.

— **Sulyos csapást képez a gazdára nézve,** ha a vetőmag beszerzésénél csalódik, ezért csak üdvözölhetjük Haldek budapesti magnagykereskedőt valamennyi gazdasági szaklapban közzé tett ama nyilatkozatáért, hogy az általa árusított heremagnak származására vonatkozó szavatosságot nemcsak a magra, hanem az ebből termő növényre is kiterjeszti. Reméljük a gazdák érdekében, hogy a többi magkereskedő is követni fogja ezen csakis dicséretreméltó példát.

— **Körrendelet.** Az 1848. évi április 28-án 216. sz. a. és 1868. évben 128. eln. sz. a. kiadott belügyminiszeri rendeletek, valamint az ezek alapján kifejlett joggyakorlat értelmében népgyűlések az illetékes I-ső fokú hatóságnak legalább 24 órával előbb bejelentendők, csak ezen bejelentés folytán nyert engedély mellett tarthatók meg. Hogy ezen tilalomnak érvény legyen szerezhető, népgyűlésnek szabályszerű bejelentés és engedély nélkül való részvétel, valamint a hatóság által feloszlott népgyűlésnek folytatását az 1879. XL. t. cz. I. §-a alapján ezennel kihágásnak minősítem s annak elkövetőire 15 napig terjedhető elzárást és 100 forintig terjedhető pénzbüntetést állapítok meg. Erről a törvényhatóságot tudomás, nihez tartás és további intézkedés végett értesítem. Budapest, 1898. évi február hó 13-án. Perczel s. k.

— **Kitűnő magok.** Sok évi tapasztalatunk után határozottan állítjuk, hogy a legjobb és mindig biztos és csiraképes virág- és veteménymagok Mauthner Ödönnél kaphatók. Ezen világhírű szolid céget mindenkinek a legjobb lélekkel ajánlhat-

juk. A vevők könnyebbségére szolgál, hogy Mauthner Ödönnél Kézdivásárhelyt Kupán Józsefnél raktára van s a magok innen is beszerezhetők.

Hivatalos rész.

Háromszékvármegye szabályrendelete a dögterek és gyepmesterségről.

(Folytatás és vége.)

19. §.

A kóbor kutyáknak időnkénti összefogásáért szedendő díjak a gyepmester és a községek közt köten-dő szerződésekkal szabályoztatnak. Ezen szerződések a jelen szabályrendelet életbe léptétől szimultandó 3 hónap alatt megerősítés végett a vármegye alispán-jához beterjesztendők. Ha a községgel szerződési viszonyba nem léphet, a kóbor kutyáknak összefo-gásáért azon díjak járnak, melyek a hivatalos meg-hagyás vagy a 40 napi megfigyelési időszak alatt elfogott kutyákért megállapítottak.

20. §.

A gyepmester végül köteles mindenben a tör-vény és a végrehajtási utasításban a gyepmesterek-re vonatkozó szabályokhoz alkalmazkodni. Ha a szolgálati hanyagság terheli vagy másképpen sem felel meg hivatásának, a fennálló szabályok értelmében ugyanazon hatóság intézkedik a hely-ettesítés és elbocsátás iránt, mely intézkedés ellen fellebbezésnek helye nincsen. Kisebb mulasz-tás esetében fegyelmi uton 5—25 frtig terjedhető fegyelmi pénzbüntetéssel büntethető.

21. §.

A jelen szabályrendelet áthágói 50 krtól 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatnak, ilyen-mű kihágások esetében I-ső fokban a járási főszol-gabíró, rendőrkapitány, II. fokban az alispán, III. fokban a m. kir. belügyminiszerium jár el.

Árszabály a gyepmesterek részére.

A gyepmester az állategészség rendőri szem-pontból általa teljesítendő munkáért a következő di-jakat szedheti a magán felektől:

Egy elhullott nagy állatnak: egy éven felüli lónak, szarvasmarhának és szárnak a dögtérre való kiszállításáért, lenyuzásáért és eltakarítá-sáért 2 frt.

8 kilométer távolságnál 3 frt.
Ezen felül 4 frt.

Egy elhullott kisebb állatnak: egy éven aluli lónak, szarvasmarhának és szárnak, továbbá ser-tésnek, birkának és kecskének — a dögtérre, illet-ve a gyepmesteri telepre való kiszállításáért, lenyu-zásáért és eltakarításáért helyben 1 frt — kr.

8 kilométer távolságnál 2 frt — kr.

Ezen felül 2 frt 50 kr.

Egy ló, szarvasmarha és szárnak kiirtásáért helyben — frt 50 kr.

Vidéken 1 frt — kr.

Kisebb állatnak kiirtásáért a fenti összegnek a fele.

Egy veszett harapos vagy aggályos bajban szenvedő kutyának a gyepmesteri helyiségbe szállítá-sáért, történjék ezen szállítás akár hivatalból, akár a tulajdonos kívánságára helyben — frt 50 kr.

8 kilométer távolságnál 1 frt 50 kr.

Ezen felül 2 frt — kr.

Egy védjeggyel ellátott kutyának a gyepmes-teri helyiségbe szállításáért akár hivatalos megha-gyás, akár elfogás folytán helyben — frt 25 kr.

8 kilométer távolságnál 1 frt — kr.

Ezen felül 1 frt 50 kr.

A 11—19 és 20 pontok eseteiben a kutya el-tartásáért naponként — frt 20 kr.

A gyepmesteri helyiségben eldöglött vagy elemészott minden kutya után, a rekesznek fertőtle-nítéséért és helyreállításáért, az állat elásásáért 50 kr.

A fenti díjazások mellett azon esetekben, 'mi-dőn az állat nem ragályos betegségben hullott el, vagy nem ily betegség miatt irtatott ki, az állat tulajdonosát illeti.

A fent megjelölt állatok közül járványok al-kalmával, ha egyidejűleg egynél több állatot kell lebunkózni, lenyuzni, boncolni és eltakarítani, ugy minden következő állat után a gyepmesternek da-rabonként a fenti összeg egyharmada jár.

A fenti árszabály megszegése kihágást képez s ha a gyepmester ezen árszabályt megszegi, 50 krtól 50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fog sújtatni.

Kelt Háromszékvármegye köztörvényhatósági bizottságának S.-Szentgyörgyön, 1897. évi november hó 29-én tartott közgyűléséből.

Nyílttér.)*

A kézdi vásárhelyi jótékony nő-egylet f. évi február 5-én tartott ál-arezos kalikó bálja javára a követ-kező szíves felülfizetések folytak be: Wehnreiter György 9 frt. Magyaró-si Ferencz ur 5 frt. özv. Cserey Já-nosné 6 nagysága 4 frt. Takarékpénztár igazgatósága és Molnár Jó-zsiás ur 2—2 frt. Csiszár Imrénő, Jan-csó Dénesné, Verner Borbála, Vár-nai Sándorné, Márton Mariska, Ba-bós Anna urné, Kökösi Károly, Nagy Dénes, Ince István, Vajna Dénes, Gaál Domokos, id. Tóth István, ifj. Tóth István, Tóth Lajos, Berbenzei Alajos, Zsillinszki István, Hassák Vidor, K. Csiszár József, Baróthi Jó-zsef körjegyző, Zonda Mihály kör-jegyző urak 1—1 frt. Ifj. Török Sá-muelné, Máthó Mihályné, Bertalan Izsákné, Simon Gyuláné, Földes Ven-delné, özv. Jakab Ferenczné, özv. Kovács Istvánné, özv. Szabó Dénes-né, özv. Fülöp Sámuelné, özv. Jan-csó Dánielné, özv. Nagy Dénesné, özv. Csiki Józsefné, Fekete András-né, özv. Nagy Ezékiásné, özv. Berta-lan Józsefné, özv. Dénes Lajosné, özv. Szász Dénesné, Balogh Rebi,

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk

özv. Miklós Imrénő urné, Dr. Ba-logh Vendel, Schnelka Adolf, Hamar Bálint, Karácsony János, id. Török Sándor, Klink Gyula, Kádár Béla, Bálint Gyula, Pitróf Lajos, Márton Imre, Szabó Gyula, Jakabos Ignác, Nagy Sándor, Dr. Szentpéteri Bá-lint, Nagy Ferencz szeszgyáros, Nagy Bálint, Varga Vilmos, Jancsó Mózes szeszgyáros, Kovács István gabona keresk., Fissmann Márton, Kölönte Mózes, Császár Lukács, Csutak László, Dávid János, Dávid Gyula, Jan-csó Gyula, Szabó Mózes, László Zoltán, Málnási Kristóf, Molnár Fe-rencz, Kölönte László, Jancsó Béla vendéglős, Jancsó Elek, Benkő Sándor, ifj. Benkő István, Tóth József szeszgyáros, Ambrus Albert, Szöcs János, Lőrök Béla, Köln Gyula, Be-rényi Gedeon, N. N., Jánosics Sándor, Kovács István pap, Frenkul Emánuel, Vertán Venczel, Sebők Jó-zsef, Bene Albert, Szöcs Ferencz, Veres Sándor, Szöcs Dániel őrnagy, Konez Károly, id. Szöcs Bálint, Szabó Mózes lakatos, Mágóri Sámuel, Nagy Lázár mézárós, Dézsi Bálint, Szöcs Mózes, ifj. Szöcs Mihály, Pib-linger Gyula, Székely János pap, Nagy S. Pál, Wilhelm N., Jancsó Jó-zsef, Kovács János, ifj. Jancsó Mó-zes nyomd. id. Jancsó Mózes, Erdey

Béla, Dobál Lajos, Turóczy István, Jancsó József, Kovács József, Alberti Albert, Gitta János, Jancsó Ferencz, Hamar Zoltán, Bathó Kálmán, He-gyesi Alajos, Kakucs Ádám, Fülöp Lajos, Gyurnics Rezső, Moldován Demeter, Nagy Lajos csend. Szöke János, Farkas Miklós urak 50—50 kr. Zsigmond Balázs, Petróczki György N. N. Jancsó Béla, mézárós, Gocz-mann János, Turóczy László, Szo-tyori János, Blatt Mihály, urak és Szöcs Sámuelné urné 40—40 kr. Pap Ferencz ur 35 kr. Györbörő Alaj-osné, Hoffman Lukácsné, Jancsó Róza, Bodor Jánosné, özv. Pánczél Andrásné, Hankó Ivánné, özv. Szöcs Józsefné urné, Jancsó Sámuel, Szöcs Lajos, Rácz Ferencz, Dézsi Dániel, Mazinger József, Szotyori Dániel, Prohászka Ferencz, Csiszár Sámuel, Jancsó Károly mézárós, Mágóri Jó-zsef urak 30—30 kr. Máté György, N. N. Turóczy Béla, ikafalvi Farkas Lajos urak 25—25 kr. Dézsi Teréz, Benkő Pálné, Mágóri Mili, özv. Szotyori Károlyné, Kapusi Károlyné, Sükös Károlyné, Zsögön M. Jánosné, Nagy Sándorné, Lakatos Róza, Ben-kő Aronné, Svoboda Béláné, Fülöp Józsiás, Jancsó Károly, Csekme La-jos, Binder Lajos, Nagy János, Ko-vács István, Vass Ferencz, Csiszár

Dávid, Szotyori Sándor, Mágóri Sán-dor, Molnár Géza, Györfi Sándor, Mazinger Sándor, id. Nagy József, Elekes Imre, Molnár Mózes, Dézsi Ferencz, Kupán Balázs, Gáspárek József, Szöcs János mézárós, Rácz András, Csiszár Áron, Nagy József, Kovács Kelemen, ifj. Fülöp Sámuel, Pánczél Noé, Kapusi István, Turóczy Lajos, Balogh János, Szabó Sámuel, Balogh István, Nagy Mózes ujuti, Hoffmann György, Szöcs Dániel ti-már, Szöcs József, Szabó János mé-szárós, id. Szöcs Károly, Bencez Jó-zsef, Kovács Ferencz, ifj. Szöcs Ist-ván, György Albert, Rákosi Simon, Kovács János, Grájzing Vilmos, Becz-man József urak 20—20 kr. Kovács Mózes, id. Tóth József urak 15—15 kr. Lupán István, Kapusi László, Rácz Gergely, Bodó Sámuel urak 10—10 kr. N. N. ur 5 kr. A félébu verklis feleségével 5 frtot és a bü-vész 2 frt 50 krt. gyűjtött, mely ösz-szegeket a jótékony ezél érdekében hálás köszönettel fogad és a szíves akakozók részére Istennek áldásait kéri a kézdivásárhelyi jótékony nő-egylet.

Ss. 5481-897.

tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdívárshelyi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közli, hogy Zayzon Lázár ügyvéd kézdívárshelyi lakos végrehajtónak Ópra Ferencz (Adám) fia peselneki lakos végrehajtást szenvedett elleni 12 frt tőkekövetelés és járuléka iránt végrehajtása ügyében a kézdívárshelyi kir. törvényszék területén levő Peselnek község határára fekvő a peselneki 66 számú tlkvből foglalt A+ 155, 156, 157, 158, hrsz. ingatlan 170 frt 694, 695, 696 hrsz. ingatlan 19 frt, 712 hrsz. ingatlan 19 frt, 816 hrsz. ingatlan 8 frt, 867 hrsz. ingatlan 29 frt, 1129, 1130 hrsz. ingatlan 5 frt 1187 hrsz. ingatlan 6 frt, 1196 hrsz. ingatlan 4 frt 1384 hrsz. ingatlan 5 frt, 2079 hrsz. ingatlan 30 frt, 2311 hrsz. ingatlan 43 frt 2399, 2400 hrsz. ingatlan 36 frt 3374, 3375, 3376/1 3377/1 hrsz. ingatlan 26 frt 3748 hrsz. ingatlan 7 frt 3750 hrsz. ingatlan 5 frt 4179, 4180 hrsz. ingatlan 15 frt és a 4296 hrsz. 1 frt becsértékű ingatlanokra a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi március hó 11-ik napján délelőtti 9 órakor Peselnek község házában megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladottnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság. K. Váshely 1897. évi nov. 24-én.

Gaál István,
kir. törvényszéki bíró

(42 1-1)

Pályázat.

A káson-altizi körjegyzőségnél, kifogástalan magaviseletű, teljesen jártas fiatal segédjegyző azonnal alkalmazást nyer. Ajánlatok okmányolandók. Megjegyeztetik, hogy ezen állás 4 hét alatt rendszeresítettik.

Káson-Altizen. 1898. febr. 16-án

Pálffy András,
körjegyző.

(2-2 38)

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szives tudomására adni, hogy Kovásznán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágban elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig

Dr. Morvay István

25 40- egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában

vétetnek fel.

SZIVATTYUKAT TŰZFECSEKENDŐKET

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kez-, járgány és erőhajtásra,

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntözőkocsikat, sarkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt **Walser Ferencz**)

Budapest, VI., Külső váciut 45.

(25 6-40)

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön czég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával s a Mauthner névvel jelezve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

28 7-17

MEGHÍVÓ.

A kézdívárshelyi takarékpénztár

XXV-İK ÉVI

rendes közgyűlése 1898. március 13-án d. u. 2 órakor kezdődőleg „Kossuth”-utczában levő saját helyiségében fog megtartatni, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kinevezése az alapszabály 23. §-a értelmében.
 2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
 3. A felügyelő bizottság jelentése.
 4. A tiszta nyermény felosztása feletti intézkedés, s ezzel kapcsolatosan az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
 5. Igazgatósági javaslat: alapítványtétel, tisztii fizetésemelés és gőzűst beszerzése tárgyában.
 6. Három tagból álló felügyelő-bizottság választása az alapszabály 35. §-a értelmében.
 7. Indítványok az alapszabály 16. §-a értelmében.
- A fenirt időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy alapszabály 17. §-a értelmében minden részvényes személyesen vagy meghatalmazottja által — kinek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorolhatja szavazati jogát és köteles minden részvényes a gyűlést megelőzőleg részvényét szelvényeivel együtt, a pénztárnál elismervény mellett letenni.

K. Váshelytől, 1898. febr. 22-én.

Az igazgatóság,

(40 1-3)

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél K. Váshelyen